

Til NIF

Oslo, 14. desember 2018

HØRINGSSVAR TIL FORSLAG TIL NY ANLEGGSPOLITIKK

Det vises til høringsdokument høringsbrev til forslag til ny anleggspolitikk fra NIF distribuert 26. oktober 2018. Frist for innspill er satt til 17. desember 2018.

Innledning

Norges Fekteforbund (NF) ønsker arbeidet med å etablere felles mål og bedre koordinering av arbeidet med bygging av nye idrettsanlegg i organisasjonen velkommen.

En felles anleggsplan bør imidlertid være baseres på behov i alle særforbund. NIF har gjennomført møter med både særforbund og kretser, og et sammendrag av dette burde vært inkludert i høringsnotatet. Uten en beskrivelse av nåværende status og behov, er det vanskelig å utarbeide mål og lage gode handlingsplaner med prioriteringer og planmessig fremdrift i arbeidet med å utvikle en balansert anleggsdekning.

Uten en skikkelig prosess vil det være risiko for at satsinger kan bli tilfeldig og ikke ta hensyn til alle idrettene. Særlig viktig er dette når en av bærebjelkene i NIFs forslag til ny anleggssatsing er en betydelig utvidelse av anleggspolitisk program, som trolig vil gå på bekostning av ordningen med spillemidler til idrettsanlegg i kommunene hvor rammene blir redusert.

Om et løft for store kostnadskrevende anlegg

I høringsdokumentet foreslås det å løfte tilskuddssatsene for kostnadskrevende anlegg til et nivå som tilsvarer minimum 25% av normal anleggs-kostnad, og 40% når tilleggsmidler under ordningen medregnes. Anleggspolitisk program foreslås økt til kr. 2 mrd. på seks år.

Denne satsingen vil innebære en betydelig flytting av spillemidler til de dyrere idrettsanleggene. NF er redd for at dette vi gå ut over bygging av mindre flerbrukshaller som ofte benyttes av små fekteklubber.

I hovedfordelingen av spillemidler til idrettsformål i 2018 er det avsatt totalt 1,6 mrd. kr. til anlegg. Av dette går 40 mill. kr. til kostnadskrevende anlegg. Med NIFs forslag, vil avsetning til kostnadskrevende anlegg måtte økes fra 40 mill. kr. til hele 333 mill. kr. pr. år, og denne avsetningen vil gå opp fra 2,5 % av spillemidlene for idrettsanlegg til nær 21,0 %, forutsatt samme beløp totalt til anlegg i årene som kommer.

Det vil medføre en til dels kraftig reduksjon i spillemidler til rimeligere anlegg, noe som kan lede til to utfall. At det blir bygget færre slike anlegg eller at etterslepet øker.

Det bestrides ikke at det er underdekning av kostnadskrevende anlegg eller at spillemidlenes andel av byggekostnader er lavere for disse anleggene enn for rimeligere anlegg. Det tilsier at en omlegging i den retningen NIF foreslår bør vurderes. Det sentrale spørsmålet blir om det er forsvarlig å gjennomføre en så radikal omlegging som det legges opp til. Det hadde utvilsomt vært en fordel om man hadde et mer robust fakta- og plangrunnlag på plass når man skal ta stilling til et forslag om en så radikal omlegging som

det er snakk om her. Særlig viktig er dette i en situasjon hvor det er betydelig usikkerhet knyttet til fremtiden for spillemiddelordningen.

NF advarer derfor mot å etablere tunge satsinger uten at dette gjøres med utgangspunkt i en grundig faglig analyse og en helhetlig plan omfattende alle aktuelle anleggstyper som viser behov, prioriteringer, planlagt rekkefølge på tiltak og hvordan summen av tiltak fører til en ønsket anleggsstruktur for hele den organiserte idretten.

Dagens satser for statlige tilskudd fra spillemidlene til de enkelte anleggs kategorier er lave. Kommunene bygger allikevel anlegg, og med lave tilskuddssatser er det mulig å bygge flere anlegg innenfor en gitt tilskuddsramme.

NF ser at de lave satsene trolig fører til at det blir bygget færre kostnadskrevende anlegg. Sammenhengen mellom størrelse på tilskuddssatsene og antall idrettsanlegg som kan finansieres bør derfor vurderes arbeidet med å prioritere.

Om et nytt nasjonalt toppidrettssenter

Høyere satser vil altså kunne føre til at det blir bygget færre anlegg. Denne effekten forsterkes av at det skal prioriteres spillemidler både til en svært kraftig innsats for å få bygget flere kostnadskrevende anlegg, samtidig som det skal føres spillemidler, trolig i milliardklassen, til et nytt nasjonalt toppidrettssenter. Etterslepet er allerede på over 3 mrd. kroner. I strategien legges det opp til at 50 % av kostnadene til et nytt nasjonalt toppidrettssenter skal tas fra spillemidlene.

NF mener at det bør arbeides for å få så stor andel som mulig av et statlig tilskudd til et nasjonalt toppidrettssenter over statsbudsjettet.

Om bygging av mesterskapsanlegg

Det registreres at vedtak i idrettspolitisk dokument om å utvide nasjonalanleggsordningen til å omfatte alle større idretter (pkt. 7.4 d)) ikke er fulgt opp i høringsdokumentet.

NF mener det er nødvendig å gjennomføre en evaluering av nasjonalanleggsordningen når det skal utvikles en ny anleggsstrategi.

Anleggsutviklingen og arbeidet med å få arrangementer til Norge bør imidlertid holdes adskilt slik at det kan unngås at anleggsutvikling blir en sentral faktor i prioritering av arrangementer. I forlengelse av denne evalueringen er det behov for en planmessig utvikling av infrastruktur for internasjonale arrangementer i Norge i en større idrettslig bredde enn det som har vært mulig frem til nå.

Om gratis bruk av idrettsanlegg

Dette er et mål som også er nedfelt i idrettspolitisk dokument 2015-2019 (pkt. 7.4 g)). Det byr imidlertid på noen utfordringer. Driftskostnadene for kommunene vil med en utvikling i denne retningen øke betydelig gjennom tap av inntekter fra drift av anleggene og gjennom økte kostnader i form tilskudd til idrettslag som drifter egne anlegg. Det vil redusere kommunenes evne og kanskje også vilje til å bygge nye anlegg.

Gratis bruk av anlegg for barn unge er innført i noen store befolkningsrike kommuner som også er blant de kommunene i landet med lavest anleggsdekning.

De fleste fekteklubbene er avhengig av gratis- eller billige leieavtaler i kommunene. Effekter av et slikt tiltak bør derfor studeres grundig før det eventuelt innføres.

Om svømmeanlegg

Det foreslås i høringsdokumentet at svømmeanlegg tas ut av spillemiddelordningen og finansieres over statsbudsjettet.

NF støtter dette fordi dette vil frigjøre mange spillemidler. Det vil trolig derfor være nyttig med en egen debatt om finansiering av svømmeanlegg og en eventuell satsing på bygging av flere anlegg av denne typen i diskusjonen om målet om alle barn og unge blir svømmedyktige innen de går ut av grunnskolen.

Om økt ansvar til regionene

Beskrivelsen i høringsdokumentet av organisasjonsleddenes rolle i anleggsarbeid er god. Det bemerkes at idrettskretser og idrettsråd må forvalte sine innspill til lokale og regionale myndigheter basert både på innspill fra klubber/idretter og i fremtiden også på idrettens nye, sentrale anleggsplanverk. Det er gode argumenter for at de nye regionene skal ta et større ansvar for utvikling av idrettsanlegg som ligger i knutepunkt slik at det er enkelt ankomst for så mange som mulig.

NF mener imidlertid at spørsmål om endringer i rolle- og ansvarsdeling i norsk idrett bør behandles helhetlig i den pågående moderniseringsprosessen. Her skal roller og ansvar for både idrettskretser, særforbund, NIF og den sentrale styringen av norsk idrett vurderes samlet.

Andre forhold

Det foreslås å etablere en liste over spesielt prioriterte anlegg som skal forvaltes av idrettsstyret. Et anleggspolitisk program på 2 mrd. kr. over seks år er en særdeles tung satsing på kostbare anlegg.

NF frykter at dette vil gå på bekostning av rimeligere anlegg eller en kraftig økning i etterslepet.

Uansett bør alle beslutninger tas etter faglige vurderinger og prioriteringer. Det bør unngås å innføre særegne prioriteringslister utenfor den faglige styringen av programmet.

Full momskompensasjon for idrettslag som bygger idrettsanlegg er et viktig tiltak. En prioritering av dette målet støttes av NF.

Avslutning

Dagens ordning med spillemidler til anlegg gjennom kommunene fungerer i det store og hele godt. Det er allikevel bred enighet om at det er behov for utarbeidelse av en felles strategi for å sikre tilstrekkelig anlegg av rett type, i god balanse regionalt og nasjonalt. En slik strategi bør imidlertid ha et sterkere faglig grunnlag enn det som fremgår av høringsnotatet. NF mener spesielt at effekten av en vridning av midler fra rimelige til kostbare anlegg bør analyseres og vurderes grundig før det eventuelt gjennomføres.

Med vennlig hilsen,
For Norges Fekteforbund

Claes H. Bendiksen
Generalsekretær